

РЕШЕНИЕ

№ 7021

гр. София, 20.02.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 77 състав, в публично заседание на 22.01.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгения Баева

при участието на секретаря Антонина Митева, като разгледа дело номер **12373** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалбата на „Медико-техническа лаборатория Новеламед“ ЕООД със седалище и адрес на управление [населено място], срещу Заповед № РД-09-157/13.05.2024 година на Директора на Районна здравноосигурителна каса (РЗОК)– П. (Заповедта).

Жалбоподателят твърди, че обжалваната Заповед е нищожна като издадена от некомпетентен орган. Моли съда да постанови решение, с което да прогласи нищожността на Заповедта. Претендира направените пред инстанцията съдебно-деловодни разноси.

В съдебно заседание жалбоподателят, чрез процесуален представител, поддържа жалбата. В писмено становище от 28.01.2026 година излага подробните си съображения.

Ответникът, чрез процесуален представител, оспорва жалбата. Моли съда да постанови решение, с което да я отхвърли. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. В писмено становище от 30.01.2026 година излага подробните си съображения.

Съдът, след преценка на представените по делото доказателства, доводите и възраженията на страните в производството, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Със Заповед № РД-09-157/13.05.2024 година Директорът на Районна здравноосигурителна каса – П. е наложил санкция “прекратяване на Договор № 165474/30.06.2022 година за предоставяне на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия, в това число изработване и ремонт, заплащани от Националната Здравноосигурителна каса“, на основание чл. 28, т. 2 от Договора. За да постанови този резултат органът е приел, че жалбоподателят е престанал да отговаря на условията, при които е сключен договора, тъй като в обекта, в който ще

се осъществява дейността не са създадени условия за работа със специализиран софтуер на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) за осъществяване на дейностите по отпускане, отчитане и заплащане на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия (ПСПСМИ)/ремонтни дейности, с цел предприемане на последващи действия за осигуряване на достъп на новия отговорник на обекта, на основание на чл. 3, вр. чл. 1 от Договора.

Заповедта е връчена на жалбоподателя на 13.05.2024 година.

С жалбата се иска прогласяване нищожността на Заповедта, поради което същата е допустима за разглеждане.

Между страните не се спори по фактите.

Видно от Договор за предоставяне на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия, в това число изработване и ремонт, заплащани/доплащани от НЗОК № 165474/30.06.2022 година „Медико-техническа лаборатория Новеламед“ ЕООД със седалище и адрес на управление [населено място] е изпълнител на дейности по предоставяне и ремонт на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия.

Възложител по договора е НЗОК, представлявана от Директора на Районната здравноосигурителна каса (РЗОК) – П. на основание чл. 20, ал. 1, т. 1 от Закона за здравното осигуряване (ЗЗО). Договорът е с правно основание чл. 45, ал. 16 от ЗЗО. Договорът произвежда действие от 01.07.2022 година, арг. чл. 25 от същия.

В чл. 28, т. 2 от Договора е предвидено, че Възложителят прекратява договора без предизвестие, когато изпълнителят престане да отговаря на условията, при които е сключен договора и това е установено от контролните органи по предвидения ред.

На 24.07.2023 година между НЗОК, представлявана от Директора на РЗОК – П., на основание чл. 20, ал. 1 от ЗЗО и чл. 42, ал. 1, т. 16 от Правилника за устройство и дейността на НЗОК и „Медико-техническа лаборатория Новеламед“ ЕООД е сключено Допълнително споразумение към Договор № 165474/30.06.2022 година. В § 12 страните са постигнали съгласие за налагане на санкции по изпълнение на договора : 1.) финансова неустойка и 2.) прекратяване на договора. В § 13 страните са постигнали съгласие, че санкцията „прекратяване на договора“ се налага : 1.) при нарушение на чл. 16, ал. 3, т. 7 от Договора и 2.) при нарушение на чл. 16, ал. 3, т. 8 от Договора.

Съдът намира, че сключеният на 30.06.2022 година договор е административен договор, арг. чл. 45а, ал. 4 от ЗЗО.

Същият е сключен от некомпетентен орган – НЗОК.

Съобразно разпоредбата на чл. 20, ал. 1, т. 5 от ЗЗО Директорът на РЗОК сключва, изменя и прекратява договорите за лекарствени продукти по чл. 262, ал. 6, т. 1 от Закона за лекарствени продукти в хуманната медицина, за медицински изделия и за диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната с притежателите на разрешения за търговия на дребно с лекарствени продукти в аптека в съответствие с условията и реда по чл. 45, ал. 17.

В конкретния случай се касае за договор за предоставяне на медицински изделия.

Разпоредбата е в сила от 01.01.2019 година и изрично урежда този случай.

С Наредба № 10 от 2009 година за условията, реда, механизма и критериите за заплащане от Националната здравноосигурителна каса на лекарствени продукти, медицински изделия и на диетични храни за специални медицински цели и на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хората с увреждания, договаряне на отстъпки и възстановяване на превишените средства при прилагане на механизъм, гарантиращ предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК (Наредбата), приета на основание чл. 45, ал. 9 от ЗЗО са определени условията и редът за заплащане и за сключване на индивидуални договори с

производители или с търговци на едро с медицински изделия/техни упълномощени представители за доставка и заплащане на медицински изделия, прилагани в болничната медицинска помощ, арг. чл. 1, т. 6 от същата.

Глава седма „Условия и ред за заплащане на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия, предназначени за хората с увреждания и за сключване на договори по чл. 45, ал. 16 от ЗЗО е нова, в сила от 01.07.2022 година. Правилата са приложими към сключения на 30.06.2022 година договор с действие, считано от 01.07.2022 година.

Съобразно разпоредбата на чл. 43, ал. 3 от Наредбата договорите се сключват с НЗОК чрез директора на съответната РЗОК, на чиято територия е разкрит съответният търговски обект за предоставяне и ремонт на ПСПСМИ за хора с увреждания.

Разпоредбата е в нормативен акт от по-ниска степен, поради което за случая е приложима разпоредбата на чл. 20, ал. 1, т. 5 от ЗЗО.

В Правилника за устройството и дейността на НЗОК, чл. 42, т. 16, в сила от 19.07.2022 година е предвидено, че Директорът на РЗОК сключва, изменя и прекратява договорите с лицата по чл. 88, ал. 1 от Закона за хората с увреждания. Разпоредбата не е приложима с оглед уредбата в чл. 20, ал. 1, т. 5 от ЗЗО.

Административният договор е писмено съглашение между административен орган и граждани или организации, по силата на което възникват, изменят се или се прекратяват права и задължения, арг. чл. 19а, ал. 2 от АПК. Едната страна по този договор задължително е субект на публична власт. Административният договор е формален и се сключва в значим обществен интерес, арг. чл. 19а, ал. 1 от АПК. Затова страните и неговото съдържание не се определят свободно от страните, а се подчинява на императивни правила, съдържащи се в закон. В конкретния случай възложителят е определен с императивната разпоредба на чл. 20, ал. 1, т. 5 от ЗЗО и това е Директорът на РЗОК.

Административният договор е приравнен на индивидуален административен акт, поради което може да бъде нищожен на същите основания, на които е нищожен и един административен акт и един договор, арг. чл. 19е от АПК. Тълкуването на разпоредбата налага извод, че проверката за действителност се извършва в последователност като първо се проверяват основанията за действителност по чл. 146 от АПК и едва тогава по Закона за задълженията и договорите.

В АПК не са посочени конкретни пороци, които водят до нищожност на административния акт. В правната теория, а и в съдебната практика е възприето, че нищожността или унищожаемостта на административните актове се очертава от степента и/или тежестта на допуснатата незаконосъобразност. Нищожен е акта в случаите, когато разкрива толкова тежък порок, че е негоден да породии правните си последици, като например освен липсата на компетентност е и липса на форма или липсата на волеизявление, при особено съществени нарушения на процедурата по издаването му, граничещи с липса на такава или пълно неспазване на процедурата, установена в някои специални закони, когато е налице пълна липса на предпоставките, визирани в хипотезата на приложимата материалноправна норма, актът е изцяло лишен от законово основание, има предходен акт със същото съдържание. При контрола за законосъобразност се преценява съответствието на административния акт със закона, докато при нищожността - тази преценка се свежда до извеждането на един много тежък порок, тежък да степен да направи невъзможно съществуването на акта като такъв. Порокът е толкова тежък, че приравнява административния акт на едно „нищо“ в правния мир, на несъществуващ факт.

В конкретния случай съдът намира, че сключеният на 30.06.2022 година административен договор е недействителен като сключен от некомпетентен орган.

Този порок не е отстранен и със сключване на допълнителното споразумение на 24.07.2023

година.

С оглед на горното съдът намира, че издадената заповед е нищожна като постановена при липсата на предмет.

Отделно от това следва да се отбележи, че санкция „прекратяване на договора“ не е предвидена към момента на постановяване на Заповедта. Такава е предвидена в чл. 44а от Наредбата при конкретно посочени основания, в сила от 08.07.2025 година.

Предвидената такава в § 13 от Допълнителното споразумение е за нарушения по чл. 16, ал. 3 т.т. 7 и 8 от Договора : когато се установи, че Изпълнителят отчита/отпуска ПСПСМИ/ремонтни дейности на лица с увреждане, за които се установи, че са починали към датата на отпускането им и когато Изпълнителят отчита ПСПСМИ, които не са предоставени и ремонтни дейности, които не са извършени.

В Договора от 30.06.2022 година е предвидено едностранно прекратяване на договора, но от съдържанието на оспорената заповед и диспозитива на същата е видно, че е наложена „санкция“. Заповедта е нищожна и на още едно основание.

С оглед на изложеното обжалваната заповед следва да се прогласи за нищожна.

При този изход на спора на жалбоподателя следва да се присъдят направените пред инстанцията съдебно-деловодни разноски в размер на 792,50 евро. Същите следва да се възложат на Националната здравноосигурителна каса, арт. чл. 143, ал. 1 от АПК, вр. чл. 6, ал. 1 от ЗЗО.

Предвид горното, съдът

Р Е Ш И:

ПРОГЛАСЯВА НИЩОЖНОСТТА на Заповед № РД-09-157/13.05.2024 година на Директора на Районна здравноосигурителна каса – П. по жалбата на „Медико-техническа лаборатория Новеламед“ ЕООД със седалище и адрес на управление [населено място].

ОСЪЖДА Националната здравноосигурителна каса – Районна здравноосигурителна каса - П. ДА ЗАПЛАТИ на „Медико-техническа лаборатория Новеламед“ ЕООД със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], ет. 3, ЕИК[ЕИК] сумата от 792,50 (седемстотин деветдесет и две и 0,50) евро, представляваща съдебно-деловодни разноски.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България в 14 дневен срок от получаване на съобщението от страните.

СЪДИЯ: